

ЗАХОДИ НАПРАВЛЕНІ НА ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО

**ВАСЮТИН Н.І., СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Кукурудза займає суттєве місце в структурі виробництва зернових. Вирощування кукурудзи на зерно відіграє велику роль у зерновому комплексі України.

В останні роки через несприятливі умови для інших зернових культур, урожайність кукурудзи є порівняно високою. Такою перевагою є можливість тривалого збирання урожаю без втрат та відсутність вилягання на високому фоні внесених добрив або родючих ґрунтах [1]. Щоб отримати якомога більше врожаю кукурудзи необхідно забезпечити відповідні умови зовнішнього середовища та гібриди з широким генетичним потенціалом. Для того, щоб поліпшити якість вирощування кукурудзи на зерно потрібно враховувати ґрунтово-кліматичні особливості регіону.

Кукурудза добре реагує на попередники при вирощуванні в сівозміні, але завдяки біологічним особливостям і підвищенні стійкості, її беззмінні посіви представляють виробничий та агрономічний інтерес [2].

Основою сучасної технології вирощування кукурудзи на зерно є впровадження біологічної системи землеробства, ґрунтозахисних і енергозберігаючих прийомів, які передбачають скорочення матеріальних, енергетичних, трудових і фінансових ресурсів.

Основними факторами підвищення урожайності кукурудзи є:

- створення та широке використання нових високоврожайних гібридів;
- застосування добрив у оптимальних співвідношеннях;
- застосування хімічних засобів захисту рослин;
- вдосконалення способів обробітку ґрунту і сібви;
- застосування інших агротехнічних прийомів [3].

Значне зниження урожайності зерна відбувається в зв'язку з тим, що більшість господарств вимушені висівати дану культуру на ділянках, які часто не відповідають її вимогам в польових сівозмінах, і це дуже сприяє поширенню посівів кукурудзи в монокультурі. При збереженні встановленого чергування культур в польових сівозмінах

---

* Науковий керівник – Грідін О.В., ст. викладач

щорічне розміщення кукурудзи на добре окультурених ґрунтах неможливе.

Для того, щоб підвищити урожайність кукурудзи та зменшити дози внесення добрив, її необхідно вирощувати декілька років на одному полі. Це можна пояснити тим, що кукурудза добре відзивається на післядію раніше внесених добрив. Не призводячи до погіршення родючості ґрунтів, кукурудза може десятки років рости на одному місці й давати високі стабільні врожаї, але для цього необхідне правильне удобрення та належний догляд.

Найбільш ефективним є внесення органічних і мінеральних добрив. Органічні добрива забезпечують більшу прибавку врожаю, ніж мінеральні. Підвищення урожаю зерна та покращення елементів структури врожаю відбувається завдяки застосуванню органо-мінеральної системи удобрення під беззмінну кукурудзу. Завдяки цьому збільшується довжина й діаметр качана, а також збільшується маса тисячі зерен та загальний вихід з качана. Збільшенню площі листків та формуванню потужної кореневої системи, також сприяє гній і мінеральні добрива [4].

Вагомим резервним підвищенням урожайності кукурудзи на зерно та покращенням його якості є застосування регуляторів росту, які прискорюють ріст і розвиток кореневої системи, збільшують стійкість до високих температур, а також зменшують негативний вплив на дію важких металів.

При вирощуванні кукурудзи на зерно в сучасних умовах інтенсифікації сільськогосподарського виробництва, необхідно дотримуватись заходів боротьби з шкідливими організмами, поєднуючи біологічні, хімічні та агротехнічні прийоми. Для поліпшення якості кукурудзи, велику роль відіграє обробка насінневого матеріалу. Його необхідно обробляти сучасними інсектофунгіцидними препаратами. Внесення гранульованих інсектицидів у ґрунт, сприяє значному розвитку хвороб і шкідників у її посівах. Покращення фіто-санітарного стану посівів кукурудзи при достатньому зволоженні є вирощування озимих проміжних культур, які мають високу агротехнічну та економічну ефективність. В цьому випадку найкращими культурами є горох, овес і озима пшениця [5].

Отже, можна зробити висновок, що в сучасних умовах господарювання посівні площі та урожайність зерна кукурудзи не відповідають ґрунтово-кліматичним можливостям України, але не зважаючи на ці фактори, вирощування кукурудзи забезпечує високий вихід зерна та має значні переваги.

Література.

1. Рослинництво: [Підручник] / О.І. Зінченко, В.Н. Салатенко, М.А. Білоножко; [за ред. О.І. Зінченка]. – К.: Аграрна освіта, 2001. – 591 с.
2. Удобрение бесменных посевов кукурузы / Е.М. Лебедь, С.М. Крамарев, Л.Г. Подгорная, 2002. – 350 с.
3. Інноваційні ресурсозберігаючі технології: ефективність в умовах різного фінансового стану агроформувань: [монографія] / за ред. професора Г.Є. Мазнева. – Харків: Вид-во «Майдан», 2015. – 592 с.
4. Довідник по удобренню сільськогосподарських культур / За ред. П.О. Дмитренка, Б.С. Носка. – К.: Урожай, 2005. – 422 с.
5. Селекція та вирощування кукурудзи в умовах монокультури: [Підручник] / О.В. Климчук – Вінниця: Сучасна аграрна наука, 2009. – 516 с.

ІННОВАЦІЙНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА КУКУРУДЗИ В УМОВАХ ТОВ «АГРОФІРМА ІМЕНІ ГАГАРИНА»

***ГОНЧАРЕНКО С. І., СТУДЕНТ*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Невід’ємною складовою розвитку будь-якого сільськогосподарського підприємства є технологічний прогрес. Метою виробника має бути постійна інтенсифікація виробництва, яка полягає в отриманні найкращих показників урожайності, продуктивності, економічної ефективності при мінімізації фінансових витрат та впливу на природні ресурси. Таким критерієм на сьогодні відповідають інноваційні агротехнології.

В нинішніх умовах в Україні спостерігається відсутність паритету цін між продукцією сільського господарства та матеріальними ресурсами і засобами виробництва. Вартість ресурсів постійно зростає, а закупівельні ціни не завжди на користь товаровиробника, тому, при рентабельності меншій за 50%, таке виробництво прибутковим можна назвати лише умовно [1].

Проведемо порівняльний аналіз технологій виробництва

---

* Науковий керівник – Мазнев Г. Є., професор